

Landelijk Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie

Deel 1

Revisie - versie september 2026

Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt de gereviseerde versie van het Landelijke Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie.

Deze revisie is gebaseerd op het Landelijk Opleidingsplan uit 2018, dat werd ontwikkeld door een landelijke werkgroep van opleiders en aiossen, onderwijskundig ondersteund door de Federatie Medisch Specialisten via het project RIO (Realisatie Individualisering Opleidingsduur).

Deze revisie bevat de volgende wijzigingen:

Wijzigingen deel 1:

- Er is een paragraaf over avond-, nacht- en weekenddiensten toegevoegd (3.2.3 Avond-, nacht- en weekenddiensten (ANW)).
- De oude EPA6 “Dermatoloog als operateur” is in deze update opgesplitst in twee aparte EPA’s: EPA 6: “Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen” en EPA 7: “Uitvoeren flebologische verrichtingen”, waardoor er in deze revisie in totaal acht EPA’s zijn gedefinieerd.
- Er is een aanpassing gedaan in de cyclus van het cursorisch onderwijs. Doordat er in de toekomst minder vaak wetenschappelijke vergaderingen gepland zijn, worden de aios in de gelegenheid gesteld vier dagen per opleiding te besteden aan andere landelijke NVDV-dagen, zoals bijvoorbeeld de ‘Dermatologen Dagen’. Daarnaast wordt de basiscursus ’Microscopische sneldiagnostiek’ aangeboden middels een *e-learning* module in de Digitale Leeromgeving (DLO) van de NVDV.
- Van een aantal recente maatschappelijk ontwikkelingen wordt uitgelegd waar ze in de opleiding terugkomen.
- Enkele tekstuele wijzigingen.
- Figuren en tabellen zijn aangepast naar de nieuwe situatie, deels hernoemd en er is een vernieuwde lay-out.

Wijzigingen in deel 2:

- De herijkte eindtermen voor dermatochirurgie en flebologie zijn toegevoegd.
- Thema 6 Venerologie: Fysiologisch zout preparaat, grams, Giemsa en donkerveldmicroscopie verwijderd. Alleen het kunnen verrichten en beoordelen van een KOH-onderzoek is een verplicht onderdeel van de on-site diagnostiek.

Het CGS heeft op 16 september 2026 met dit LOP ingestemd. Het treedt in werking op 1 januari 2027.

Leeswijzer

Dit opleidingsplan bestaat uit twee delen:

1. Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie deel 1: Opleidingsplan
2. Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie deel 2: Bijlagen bij Opleidingsplan

Inhoudsopgave

Inleiding en leeswijzer 2
Inhoudsopgave 3
1. Uitgangspunten en verantwoording 4
1.1 Verantwoording 4
1.2 Uitgangspunten 4
1.3 Ontwikkelingen vakgebied dermatologie en venerologie en gevolgen voor de opleiding 4
1.4 Individualisering opleidingsduur 6
1.5 Gevolgen individualisering voor de opleiding 6
1.6 Duurzame inzetbaarheid 6
2. Inhoud: bouwstenen van de opleiding 7
2.1 Soorten bouwstenen opleiding 7
2.3 Verhouding tussen bouwstenen opleiding 8
2.4 Koppeling bouwstenen en competenties 9
2.5 Verdieping in de opleiding dermatologie 10
3. Vormgeving van de opleiding 11
3.1 Visie op opleiden in de dermatologie 11
3.2 Duur en fasering in de opleiding 12
3.3 Indeling van de opleiding 13
3.4 Overzicht praktijkleren, cursorisch onderwijs en zelfstudie 13
3.5 Maatschappelijke thema's in de opleiding 15
4. Voortgang volgen en monitoren 17
4.1 Gesprekscyclus 17
4.2 Inzet Individueel Opleidingsplan (IOP) 17
4.3 Inzet (E-)portfolio 18
5. Toetsen, beoordelen en bekwaam verklaren 19
5.1 Inleiding: visie en uitgangspunten toetsen, beoordelen en bekwaam verklaren 19
5.2 Toetsen: toetsplan 21
5.3 Bekwaam verklaren: randvoorwaarden en procedures 22
5.4 Richtlijnen voor vrijstellen eerder (EVC) en sneller (SVC) verworven competenties 23
5.5 Bemiddeling, geschilprocedure en geïntensiveerd begeleidingstraject 24
6. Regionale/lokale vertaling Landelijk Opleidingsplan 25
6.1 Landelijk plan als basis 25
6.2 Regionaal/lokaal plan: planning en organisatie van ingrediënten uit landelijk plan 25
7. Kwaliteit en duurzaamheid 26
7.1 Rollen en verantwoordelijkheden 26
7.2 Lokale uitwerking kwaliteitscyclus 26
7.3 Evaluatie en actualisering opleidingsplan 26
7.4 Professionalisering 27
7.5 Implementatie modulaire herziening opleidingsplan 27
Bijlagen 28

1. Uitgangspunten en verantwoording

1.1 Verantwoording

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venerologie (NVDV) beoogt met dit Landelijk Opleidingsplan opleiders en artsen in opleiding tot specialist (aios) te informeren over de eisen en mogelijkheden ten aanzien van de vorm en inhoud van de opleiding tot dermatoloog in Nederland. Het Landelijk Opleidingsplan is ontwikkeld overeenkomstig de regelgeving van het College Geneeskundige Specialismen (CGS). In het door het CGS opgestelde Kaderbesluit staan de globale eisen waaraan elke medisch specialistische vervolgopleiding moet voldoen. In het specifieke 'Besluit Dermatologie en venerologie' zijn aanvullingen op dit besluit en het competentieprofiel van de dermatoloog opgenomen.

Het Landelijk Opleidingsplan legt een gemeenschappelijk kader vast. Er is nadrukkelijk ruimte voor de verschillende opleidingsregio's en daarbinnen voor de individuele opleiders en aiossen om binnen de kaders van dit plan samen een regionaal respectievelijk lokaal en individueel opleidingsplan te maken. Het bij de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) ingediende opleidingsschema van de aios dient als basis voor het individueel opleidingsplan.

1.2 Uitgangspunten

Deze revisie van het Landelijk Opleidingsplan vervangt het opleidingsplan uit juni 2018 (inwerkingtreding januari 2019). Aanleidingen voor het schrijven van een revisie van het bestaande opleidingsplan zijn:

- Evaluatie van het gebruik en werkbaarheid van het huidige opleidingsplan
- Evaluatie van het gebruik van de ontwikkelde EPA's
- Periodieke check op actualiteit van het opleidingsplan als het gaat om ontwikkelingen in het vakgebied, de zorg, maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen

Bij dit opleidingsplan zijn onder andere de volgende documenten als uitgangspunt gebruikt:

- Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie (NVDV, 2018) en het Specifiek Besluit Dermatologie en Venerologie (CGS, 2019)
- Herijkte eindtermen dermatochirurgie en flebologie (Conciliumvergadering 17-04-2023, ALV NVDV 09-06-2023)

1.3 Ontwikkelingen vakgebied dermatologie en venerologie en gevolgen voor de opleiding

1.3.1 Profiel van het specialisme Dermatologie en venerologie

Het specialisme dermatologie en venerologie omvat de diagnostiek en behandeling van ziekten van de huid en de direct aan de huid grenzende slijmvliezen. Huidziekten komen veel voor en hebben een grote invloed op de kwaliteit van leven. Een dermatoloog ziet een grote diversiteit aan huidaandoeningen bij patiënten in alle leeftijdscategorieën.

Dermatologie en venerologie wordt met name in een poliklinische setting uitgeoefend. Werkzaamheden bestaan voornamelijk uit poliklinische consulten en verrichtingen. De dermatoloog werkt samen met verschillende specialismen, zoals de patholoog, reumatoloog, immunoloog, oncoloog, oncologisch chirurg en plastisch chirurg. Deze samenwerking bestaat onder andere uit inter- en multidisciplinair overleg en het voeren van gezamenlijke spreekuren. Daarnaast wordt binnen het dermatologisch domein nauw samengewerkt met verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, physician assistants en huid-en oedeemtherapeuten.

Een belangrijk onderdeel van het vak is de diagnostiek en behandeling van huidkanker. Huidkanker is de meest voorkomende vorm van kanker in Nederland en de incidentie neemt nog steeds toe. Daarnaast behandelt de dermatoloog inflammatoire dermatosen, zoals eczeem en psoriasis, waarbij ook de systemische behandelingen tot het arsenaal van de dermatoloog behoren. Ook flebologische zorg, onder

andere de behandeling van spataders met endoveneuze lasertechniek, is een onderdeel van het vak dermatologie. Daarnaast behoren de venerologie en allergologie tot het vakgebied.

De brede en diepgaande kennis van de huid, het grootste orgaan van het lichaam, en de specifieke visuele diagnostische kennis en vaardigheden maken de dermatoloog uniek en stellen hem[1] in staat met relatief weinig hulpmiddelen kosteneffectieve medische zorg te verlenen.

1.3.2 Relevante ontwikkelingen in het vakgebied en de maatschappij: implicaties voor de opleiding

Ontwikkelingen vakgebied

Dermatoloog als generalist met daarbij verdiepingsmogelijkheden

Niet elke dermatoloog hoeft alle specifieke subspecialisaties binnen het vak te beheersen. Wel dient iedere dermatoloog de basis als generalist te beheersen. In de opleiding kiest de aios in een verdiepingsfase het thema waarin hij zich verder wil verdiepen als dermatoloog.

Verschuiving van kliniek naar polikliniek

De klinische dermatologie is in de loop van de jaren steeds minder belangrijk geworden in vergelijking met een aantal jaren geleden. Het aantal dermatologische ziekenhuisbedden is tegenwoordig minimaal. Deze ontwikkeling komt tot stand door meer behandelmogelijkheden met zowel nieuwe als oude systemische middelen.

Aandacht voor esthetiek en cosmetiek

Een deelgebied in ontwikkeling, waarvoor duidelijke belangstelling is bij dermatologen en aiossen, is dermatocosmetiek. Het betreft niet-verzekerde zorg, waarvoor de vereiste competenties niet volledig binnen het officiële opleidingsprogramma kunnen worden verworven.

Digitale technologie

Het vakgebied dermatologie leent zich al decennia goed voor digitale toepassingen in de zorg. Denk bijvoorbeeld aan teledermatologie, digitale consulten en medische (dermatoscopische) fotografie. Nieuwe beeldvormende technieken en *artificial intelligence* voor bijvoorbeeld de diagnostiek van huidkanker zijn in ontwikkeling.

Gezondheidszorg in ontwikkeling: inspelen op maatschappelijke thema's

De veranderingen in het zorglandschap zijn groot. Het beroep van medisch specialist verandert daarin mee. Niet alleen ziektebeelden en patiënten veranderen. We hebben ook te maken met therapeutische en technologische ontwikkelingen en de (her-)organisatie van de zorg die daarop volgt. Voorbeelden hiervan zijn taakherschikking of concentratie en spreiding van zorg. Naast patiëntenzorg heeft vrijwel elke medisch specialist een specialisatie of een specifiek profiel. De arts van nu houdt zich naast de patiëntenzorg ook bezig met vraagstukken rond zorginnovatie, -organisatie en kwaliteitsverbetering. De aios dient dus niet alleen competenties binnen de patiëntenzorg te ontwikkelen, maar ook op het gebied van actuele maatschappelijke en organisatorische onderwerpen. In de opleiding is specifiek aandacht ingebouwd voor het verwerven van vaardigheid in het omgaan met kwetsbare ouderen, doelmatig werken, leiderschap en duurzaamheid.

Gevolgen voor de inhoud en planning van de opleiding tot Dermatoloog

Door bovengenoemde ontwikkelingen zal de opleiding tot dermatoloog met zijn tijd mee moeten gaan en steeds op actuele ontwikkelingen moeten kunnen inspelen. De genoemde ontwikkelingen zijn vertaald in het opleidingsplan:

- Mogelijkheid tot profilering binnen de opleiding: medisch inhoudelijk en inspelen op maatschappelijke thema's
- De aios speelt zelf een actieve en centrale rol bij het verwerven van bekwaamheden

[1] Waar hij of hem staat, wordt hieronder ook verstaan zij of haar, respectievelijk hen of hun

- Het bereiken van bekwaamheden dient zo mogelijk niet langer gebonden te zijn aan een vaste opleidingsduur
- Inhoudelijk zal het te beheersen domein nooit helemaal door de opleiding gedekt kunnen worden; dat betekent dat “een leven lang leren” voor de toekomstige dermatoloog een belangrijk kenmerk moet zijn.
- Het landelijk cursorisch onderwijs wordt afgestemd op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen.

In paragraaf 3.5 wordt in meer detail uitgelegd hoe de verschillende thema’s geïntegreerd zijn in de opleiding.

1.4 Individualisering opleidingsduur

Sinds 1 juli 2014 is het mogelijk om de duur van de opleiding af te stemmen op de individuele aios. Het doel van de regeling is het mogelijk te maken dat de aios zo lang als nodig en zo kort als verantwoord wordt opgeleid. Dit maakt het mogelijk om een *competentiegerichte* opleiding op maat te creëren. Voorheen was er sprake van een vaste opleidingsduur per vervolgopleiding. Wanneer een aios deze met goed resultaat doorlopen had, was zijn/haar opleiding afgerond. In de huidige regeling wordt de duur van de opleiding bepaald door wat de aios voorafgaand aan en tijdens de opleiding daadwerkelijk aan competenties heeft ontwikkeld.

Aiossen kunnen eerder verworven competenties verzilveren en er bestaat de mogelijkheid om tussentijds te versnellen.

1.5 Gevolgen individualisering voor de opleiding

Binnen de Dermatologie is ervoor gekozen de opleidingsduur en inhoud te individualiseren door:

Voorafgaand aan de opleiding:

In dit Landelijk Opleidingsplan beter de mogelijkheden voor het verzilveren van eerder verworven competenties te benoemen, waardoor aiossen bij aanvang beter zicht hebben op de mogelijkheden voor vrijstellingen. In paragraaf 5.4 is nader beschreven welke procedures in de opleiding dermatologie voor eerder verworven competenties (EVC) en sneller verworven competenties (SVC) worden gebruikt.

Tijdens de opleiding:

- (Excellente) aiossen sneller door hun opleiding te kunnen laten gaan;
- aiossen ruimte voor verdieping te bieden. In de opleiding is voor de thema’s bepaald wat basis is (bestemd voor alle aiossen) en wat verdieping is (individuele keuze). Tijdens de opleiding kunnen de aiossen zich verdiepen in een bepaald (sub)thema.

Het Landelijk Opleidingsplan biedt hiermee goede aanknopingspunten voor het leveren van maatwerk, vooraf vrijstellen, tussentijds bekwaam verklaren en versnellen. De aios kan in overleg met de opleider kiezen in welk thema hij zich kan verdiepen. Hoe profilering in de vorm van verdieping voor de opleiding dermatologie verder is uitgewerkt, is beschreven in paragraaf 2.5.

1.6 Duurzame inzetbaarheid

Tijdens het verplichte landelijke onderwijs voor de aios dermatologie komt het onderwerp duurzame inzetbaarheid aan bod tijdens de eendaagse cursus *Follow the Leader*. Daarnaast vormt het een vast onderdeel van de voortgangsgesprekken. De centrale opleidingscommissies spelen een faciliterende rol in het aanbod van onder andere coaching en intervisie voor aios.

2. Inhoud: bouwstenen van de opleiding

2.1 Soorten bouwstenen opleiding

De opleiding Dermatologie kent de volgende inhoudelijke 'bouwstenen':

- Thema's die clusteringen van ziektebeelden, doelgroepen, diagnostiek en/of therapieën weergeven.
- EPA's die thema-overstijgende beroepsactiviteiten van de dermatoloog weergeven.
- Cursorisch onderwijs: onderwijs en verplichte cursussen, zowel lokaal, regionaal als landelijk.

NB. Zowel in de thema's als in de EPA's zijn de competenties geoperationaliseerd en geïntegreerd. Om beroepsactiviteiten goed te kunnen uitvoeren is het geïntegreerd en doelmatig aanwenden van een combinatie van competenties noodzakelijk. De competenties voor Dermatologie en Venerologie zijn opgenomen in bijlage 2.

Toelichting op de bouwstenen:

Thema's: Medisch inhoudelijke thema's die specifiek zijn voor het specialisme. Zie bijlage 3 voor de beschrijvingen.

EPA's: EPA's zijn herkenbare beroepsactiviteiten (professionele taken of verantwoordelijkheden) die stafleden toevertrouwen aan een aios om met beperkte tot geen supervisie uit te voeren zodra de aios de benodigde competenties heeft verkregen. Zie bijlage 4 voor de beschrijvingen.

Kennis, vaardigheden en houding zijn als observeerbare eenheden opgenomen in de beschrijving van de EPA.

- *Kennis*: die noodzakelijk is om de beroepsactiviteit goed te kunnen uitvoeren.
- *Vaardigheden/verrichtingen:* hebben betrekking op de bekwaamheid of behendigheid om specifiek omschreven klinische of niet klinische activiteiten juist uit te voeren.
- *Attitude/houding*: persoonlijke houding of instelling ten aanzien van het handelen of gedragen in beroepssituaties en beroepsactiviteiten.

Cursorisch onderwijs: Cursorisch onderwijs is vooral gericht op kennisverwerving op thema's en voor EPA's.

In bijlagen 3 en 4 zijn alle bouwstenen van de opleiding in detail beschreven. In bijlage 6 staat het COCOM-onderwijs weergegeven.

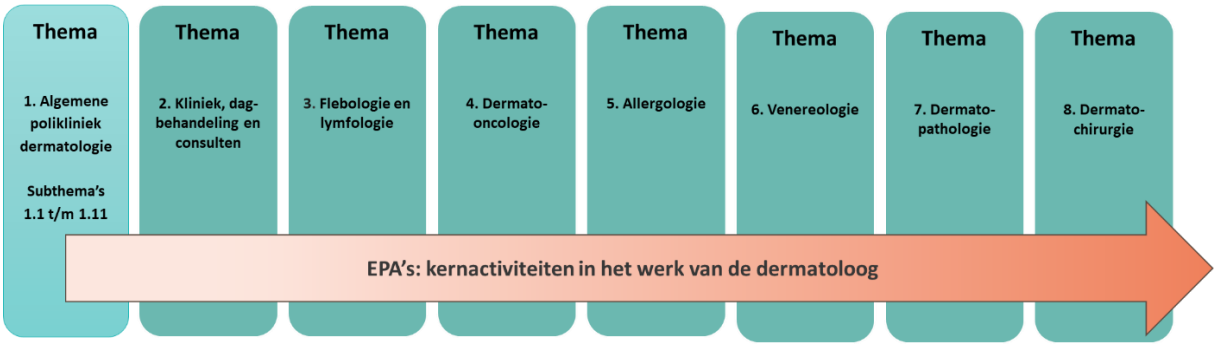
2.2 Overzicht titels bouwstenen

De opleiding dermatologie bestaat uit de volgende thema's en EPA's.

Thema's	EPA's
1. Algemene polikliniek dermatologie 1.1 eczemateuze dermatosen 1.2 psoriasis, erytrodermie en papulosquameuze dermatosen 1.3 urticaria, erythemen, pruritus 1.4 huidinfecties en infestaties 1.5 acne, andere aandoeningen van de haren en nagels, slijmvliesaandoeningen, pigmentstoornissen en atrofieën 1.6 immunodermatosen en systeemziekten 1.7 tumoren en nod(ul)euze dermatosen 1.8 huidafwijkingen bij kinderen en genodermatosen 1.9 psychodermatologie 1.10 geriatrische dermatologie 1.11 cosmetische dermatologie 2. Kliniek, dagbehandeling en consulten 3. Flebologie en lymfologie 4. Dermato-oncologie 5. Allergologie 6. Venerologie 7. Dermatopathologie 8. Dermatochirurgie 9. Verdieping: keuze uit thema's: allergologie, dermatopathologie, dermatochirurgie, cosmetische dermatologie, wetenschap, of een ander, nader te omschrijven, (sub)thema	1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem 2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem 3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinicopathologische correlatie 4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem 5. Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg 6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen 7. Uitvoeren flebologische verrichtingen 8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

2.3 Verhouding tussen bouwstenen opleiding

De thema's vertegenwoordigen in de opleiding dermatologie de medisch inhoudelijke clustering van het vak. De thema-overstijgende EPA's geven kernactiviteiten in het beroep van de dermatoloog weer.

Figuur 1: Medisch inhoudelijke thema's en thema-overstijgende EPA's opleiding dermatologie

In onderstaande tabel wordt aangegeven aan welke thema's bepaalde EPA's met name kunnen worden gekoppeld. Deze thema's zijn bij uitstek geschikt om bepaalde EPA's te leren beheersen om deze te beoordelen.

Tabel 1. Relatie EPA's en thema's

Bouwsteden opleiding Dermatologie	**Thema's / stages**																		
EPA's	1. Algemene polikliniek dermatologie	*1.1 Eczemateuze dermatosen*	*1.2 Psoriasis, erytrodermie en papulosquameuze*	*1.3 Urticaria, erythemen, pruritus*	*1.4 Huidinfecties en infestaties*	*1.5 Acne, andere aandoeningen van de haren en*	*1.6 Immunodermatosen en systeemziekten*	*1.7 Tumoren en nod(ul)euze dermatosen*	*1.8 Huidafwijkingen bij kinderen en genodermatosen*	*1.9 Psychodermatologie*	*1.10 Geriatrische dermatologie*	*1.11 Cosmetische dermatologie*	2. Kliniek, dagbehandeling en consulten	3. Flebologie en lymfologie	4. Dermato-oncologie	5. Allergologie	6. Venerologie	7. Dermatopathologie	8. Dermatochirurgie
1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem	■	■	■	■	■	■	■	■	■		■	■		■	■	■	■		■
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■	■	■		
3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinicopathologische correlatie	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				■			■	
4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem	■	■	■	■		■	■	■	■		■				■			■	■
5. Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg	■												■						
6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen	■											■			■				■
7. Uitvoeren flebologische verrichtingen	■											■		■					■
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap	■												■	■	■	■	■	■	■

2.4 Koppeling bouwstenen en competenties

In de opleiding dermatologie zijn de CanMeds competenties geoperationaliseerd in concreet observeerbaar gedrag in de EPA's. Het succesvol uitvoeren van een EPA doet een beroep op de bekwaamheid van de aios om een combinatie van verschillende CanMeds competenties gelijktijdig en doelmatig aan te wenden. Pas als een aios heeft aangetoond bekwaam te zijn in de uitvoering van een EPA, zal de opleider in afstemming met de leden van de opleidingsgroep de taak met verminderde supervisie aan de aios toevertrouwen. Onderstaande tabel geeft weer welke competenties het meest relevant zijn per EPA.

Tabel 2. Samenhang EPA's en competenties

Bouwsteden opleiding Dermatologie	**Competenties**						
EPA's	Medisch handelen	Communicatie	Samenwerking	Kennis & wetenschap	Maatschappelijk handelen	Organisatie & leiderschap	Professionaliteit
1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem	■	■	■	■	■	■	■
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem	■	■	■	■		■	■

3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinicopathologische correlatie							
4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem							
5. Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg							
6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen							
7. Uitvoeren flebologische verrichtingen							
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap							

2.5 Verdieping in de opleiding dermatologie

De opleiding dermatologie leidt breed inzetbare algemeen dermatologen op. Om in te spelen op specifieke voorkeuren van de aios en om zich enigszins te kunnen onderscheiden op de arbeidsmarkt, kan de aios zich na de basisopleiding twee tot vier maanden verdiepen in een verdiepingsthema. Dit betreft een in dit opleidingsplan uitgewerkt thema of een ander zelfgekozen thema dat de aios met de opleider verder uitwerkt. Dit kan een medisch inhoudelijk thema zijn of een ‘maatschappelijk thema’ (bijvoorbeeld Medisch leiderschap, Onderwijs etc.). Voor een zelfgekozen thema maakt de aios in overleg met de opleider een plan dat voldoet aan de eisen voor een verdiepingsthema. Deze eisen staan opgenomen in bijlage 11. Verdieping kan plaatsvinden binnen de eigen of in een andere RGS-erkende opleidingsinstelling. Voor mogelijke verdiepingsthema’s, zie bijlagen 3 en 11.

3. Vormgeving van de opleiding

3.1 Visie op opleiden in de dermatologie

In dit opleidingsplan is de beschrijving van vakinhoud in de vorm van thema-beschrijvingen aangevuld met thema-overstijgende Entrustable Professional Activities (EPA's). In de EPA's zijn de competenties, waarop voorheen de nadruk lag, geoperationaliseerd in observeerbaar gedrag. EPA's sluiten beter aan bij het dagelijkse werk van de dermatoloog in de praktijk.

De opleiding bestaat uit werkplekleren in combinatie met centraal cursorisch onderwijs (COCOM) en regionaal/lokaal (discipline overstijgend) onderwijs. Het werkplekleren kan in blok- of lijnleren plaatsvinden al naar gelang de lokale situatie toelaat. De volgorde waarin de aios de thema's en EPA's aanleert is niet vastgelegd, omdat dit per cluster kan verschillen.

De opleiding van de aios is gericht op het ontwikkelen van bekwaamheid in thema's (voornamelijk medische inhoudelijke kennis en vaardigheden) en CANMEDS-competenties. Dit tezamen geeft de kernactiviteiten van de dermatoloog weer in de vorm van de verschillende EPA's. Als de aios voldoende bekwaamheid op de EPA's kan aantonen, dient deze een verzoek voor toekenning van een bekwaamverklaring in bij de opleider. In het bezit van een bekwaamverklaring op minimaal EPA-niveau 4 mag de aios de betreffende activiteit (met supervisie op afstand) zelfstandig uitvoeren. De aios is klaar met de opleiding als deze alle bekwaamverklaringen heeft verworven én de overige verplichte onderdelen van de opleiding heeft afgerond. Competenties komen geïntegreerd tot uitdrukking in de uitvoering van beroepsactiviteiten.

In EPA-beschrijvingen is aangegeven wat de aios moet kennen en kunnen en op welke wijze dit wordt getoetst. Zie bijlage 4 voor een gedetailleerde beschrijving van de EPA's. Afhankelijk van de mogelijkheden op de werkplek, werkt de aios aan de ontwikkeling van bepaalde beroepsactiviteiten. Afspraken over werkplekken en te ontwikkelen beroepsactiviteiten legt de aios in overleg met de opleider vast in het IOP.

In themabeschrijvingen is aangegeven wat het thema inhoudt en wat de aios dient te beheersen. De toetsing en beoordeling op thema's vindt plaats in het COCOM-onderwijs en in de thema(stage)beoordelingen. Een detailbeschrijving van de thema's is opgenomen in bijlage 3.

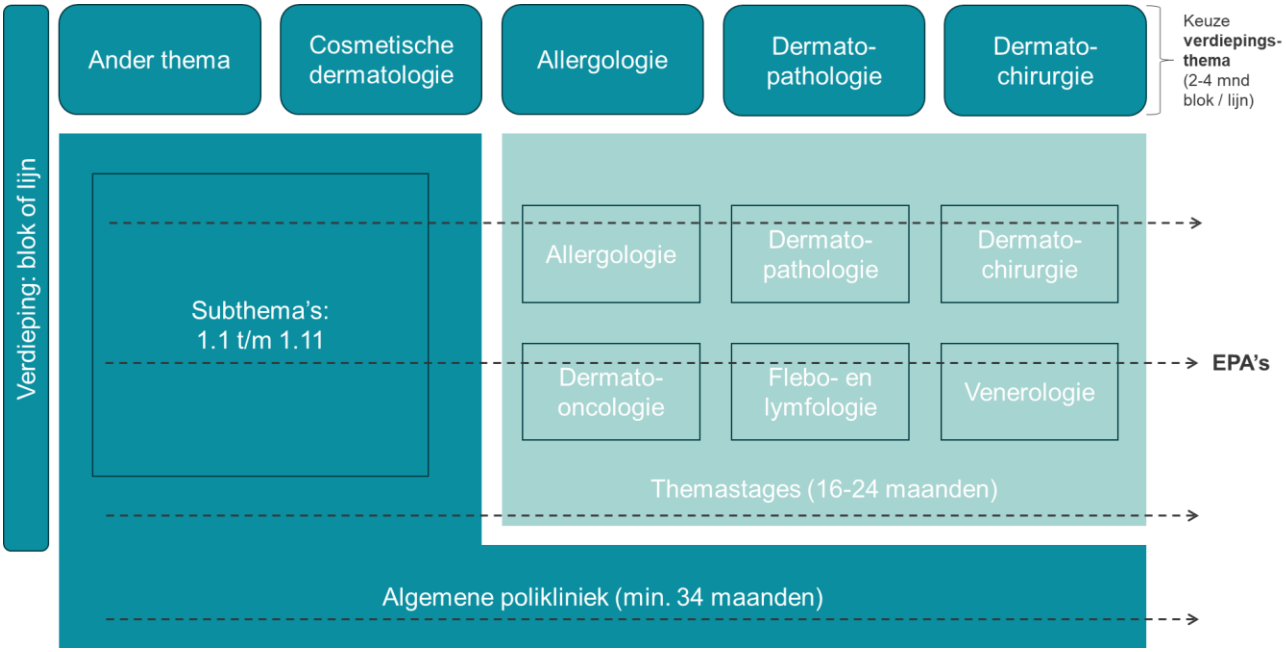
In de opleiding dermatologie

- heeft de aios een actieve rol in het plannen van zijn opleiding op basis van het opleidingsplan, met behulp van een Individueel Opleidingsplan (IOP), het verwerven en aantonen van bekwaamheid op de thema's en EPA's.
- is het observeren en het vastleggen van observaties van het functioneren van aios in de dagelijkse praktijk een belangrijke informatiebron bij het geven van expliciete feedback.
- is het regelmatig en gestructureerd vragen om en geven van expliciete feedback noodzakelijk voor een optimaal leer- en werkklimaat, hetgeen een actieve rol van de aios zelf respectievelijk de leden van de opleidingsgroep vereist. De aios ontvangt supervisie op maat op de werkvloer en er vindt een gestructureerde gesprekscyclus plaats.
- kan groei in bekwaamheid op EPA's en thema's zichtbaar worden gemaakt, doordat de ontwikkeling in EPA's en thema's wordt aangeduid in 'supervisieniveaus'.
- Is het bereiken van bekwaamheid zo mogelijk niet langer gebonden aan een vaste opleidingsduur. Het bekwaam verklaren op onderdelen van de opleiding, EPA's en thema's, kan leiden tot versnelling maar ook tot eventuele verlenging.
- wordt cursorisch onderwijs (zie § 3.4) aangeboden ondersteunend aan de aan te leren EPA's en thema's in de praktijk.
- zal het te beheersen domein inhoudelijk nooit helemaal door de opleiding gedekt kunnen worden; dat betekent dat "levenslang leren" voor de toekomstige dermatoloog een belangrijk kenmerk moet zijn.

3.2 Duur en fasering in de opleiding

De nominale duur van de opleiding Dermatologie en Venerologie bedraagt vijf jaar. Deze duur zal echter worden afgestemd op de individuele aios (zie paragraaf 1.4 en 1.5) op basis van eerder en sneller verworven competenties.

De opleiding Dermatologie en Venerologie bestaat uit een deel basisopleiding en een verdiepingsdeel. De aios kiest in het verdiepingsdeel een specifiek deelgebied of hij stelt samen met zijn opleider een plan voor verdieping samen voor een ander niet uitgewerkt deelgebied. Dit plan voldoet aan de eisen zoals gesteld in bijlage 11. De verdieping kan in de vorm van een blok- of lijnstage worden gevolgd.

Figuur 2: Fasering en onderdelen opleiding dermatologie en venerologie

3.2.1 Basisdeel opleiding: 50 – 58 maanden

Het basisdeel van de opleiding bestaat uit

- Het thema Algemene polikliniek (met daarin 11 subthema's), voor een duur van minimaal 34 maanden.
- Thema's met elk een duur **twee tot vier maanden** voor de onderwerpen:
  - Kliniek, consulten, dagbehandeling
  - Dermato-oncologie
  - Flebo- en lymfologie'
  - Allergologie
  - Dermatopathologie
  - Venerologie
- Thema Dermatochirurgie met een duur van **minimaal vier maanden**
- Gedurende de verschillende thema's werkt de aios aan al dan niet thema-overstijgende EPA's

3.2.2 Verdiepingsdeel opleiding: 2 - 4 maanden

In het verdiepingsdeel (thema 09) kiest de aios een in het opleidingsplan uitgewerkt thema Allergologie, Dermato-pathologie, Dermato-chirurgie of Cosmetische dermatologie (zie ook bijlage 3) of werkt de aios met de opleider een zelf gekozen ander thema verder uit. Het zelfgekozen thema kan een klinisch of een niet klinisch (maatschappelijk) thema (zoals bestuur & beleid of onderwijs) zijn. Voor een zelfgekozen thema maakt de aios in overleg met de opleider een plan dat voldoet aan de eisen voor een verdiepingsthema. Deze eisen staan opgenomen in bijlage 11. In de praktijk hoeft de aios niet eerst het hele basisdeel uit te voeren

alvorens te verdiepen. Dit kan in de praktijk parallel lopen. De verdieping kan dus in de vorm van een blok of lijn worden uitgevoerd in de eigen of in een andere RGS-erkende opleidingsinstelling.

3.2.3 Avond-, nacht- en weekenddiensten (ANW)

Tijdens de opleiding tot dermatoloog neemt de aios deel aan ANW-diensten. Voor de dermatologie en venerologie betekent dit uitsluitend bereikbaarheidsdiensten buiten kantooruren. Leerdoelen die behaald kunnen worden tijdens deze diensten zijn de opvang van de acute dermatologische patiënt, het adequaat triëren van patiënten en dienstoverdracht. Tijdens deze diensten is altijd een supervisor beschikbaar voor overleg. Voor aanvang van de eerste dienst dient middels een lokaal opgestelde checklist beoordeeld te worden door de opleidingsgroep of de aios bekwaam is om de dienst in te gaan. Op ANW-diensten zijn de Arbeidstijdenwet en **de cao van de formele werkgever** van toepassing. De omvang van de ANW-diensten bedraagt gedurende de opleiding maximaal 25% van de contractuele arbeidsduur. De aios neemt in beginsel niet gelijktijdig deel aan ANW-diensten voor twee opleidingsinstellingen.

3.3 Indeling van de opleiding

De opleiding dermatologie en venerologie is organisatorisch ingedeeld in blokken, lijnen of combinatie van beide gebaseerd op de verschillende thema's (zie hiervoor).

Lijnleren en blokleren in de opleiding

Het opleidingsplan dermatologie en venerologie kent 8 thema's waarvan het eerste thema (algemene polikliniek) overkoepelend is en onderverdeeld in subthema's.

Het wordt aan de opleidingen/OOR's overgelaten om de thema's verder vorm te geven in blokvorm, lijnvorm of mengvorm, daarbij rekening houdend met de randvoorwaarden, waaronder duur, zoals hierboven en in het specifiek Besluit Dermatologie en venerologie genoemd.

De aios wordt opgeleid in één of meer universitaire opleidingsinstellingen en bij voorkeur gedurende ten minste zes maanden tot ten hoogste tweeëneenhalf jaar in één of meer niet-universitaire opleidingsinstellingen.

3.4 Overzicht praktijkleren, cursorisch onderwijs en zelfstudie

In de opleiding dermatologie en venerologie bestaat het leren uit: werkplekleren inclusief administratie, voorbereiding en afronding, cursorisch onderwijs (landelijk, regionaal en lokaal) en zelfstudie.

Cursorisch onderwijs: Voor het cursorisch onderwijs wordt uitgegaan van een minimale onderwijslast van één dag per maand. Aan het centraal cursorisch onderwijs wordt (gemiddeld) vijf dagen per jaar besteed. Aan het regionale en lokale onderwijs wordt minimaal zes werkdagen besteed op jaarbasis, inclusief discipline overstijgend onderwijs. De overblijvende dagen worden besteed aan internationaal cursorisch onderwijs (bijvoorbeeld: Euroderm Excellence), internationale en landelijke congressen en symposia, en onderwijs op maat.

Centraal Cursorisch onderwijs

Het Concilium Dermatologicum et Venereologicum is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het landelijk onderwijs en kan richtlijnen geven voor het regionale onderwijs. De uitvoering van het centraal cursorisch onderwijs met de kwaliteitscontrole en toetsing zijn gedelegeerd aan de COCOM (Cursorisch Onderwijs COMmissie) van de NVDV. Dit gedeelte van het cursorisch onderwijs richt zich vooral op discipline gebonden medisch inhoudelijke kennis. Het regionale en lokale (discipline overstijgende) onderwijs kan zich ook richten op de meer algemene competenties (communicatie, patiëntveiligheid etc.).

Digitale Leeromgeving (DLO)

De NVDV werkt samen met de Federatie Medisch Specialisten aan een Digitale Leeromgeving (DLO). Binnen dit platform heeft de NVDV een eigen, besloten leeromgeving voor haar leden. De DLO vormt een centrale digitale omgeving voor het organiseren, ondersteunen en doorontwikkelen van onderwijs binnen de

dermatologie. In eerste instantie fungeert de DLO binnen de NVDV als een centrale vindplaats voor de aios in het kader van het landelijk cursorisch onderwijs.

Vanaf 2027 zal informatie over het cursorisch onderwijs steeds meer via de DLO beschikbaar worden gesteld. Via de DLO kunnen aiossen onderwijsinformatie terugvinden en, waar van toepassing, e-learnings, voorbereidende opdrachten en onderwijsmaterialen volgen. Aiossen ontvangen bij de start van hun opleiding meer informatie over hun DLO-account.

Het COCOM-overzicht staat beschreven in Deel 2, op pagina 59 en 60.

Regionaal/lokaal cursorisch onderwijs

Het cursorisch onderwijs in de algemene competenties wordt overwegend regionaal in discipline overstijgende cursussen gevolgd. Het regionaal cursorisch onderwijs omvat zowel modulair als niet modulair onderwijs met een omvang van minimaal 48 uur per jaar en kan per cluster verschillend ingevuld worden, variërend van enkele uren per week tot een (gedeelte van) de wekelijkse terugkomdag. Het cluster bepaalt zelf hoe de samenwerking binnen de opleidingsziekenhuizen vorm krijgt in het cursorisch onderwijs. Er kan voor gekozen worden de locatie af te wisselen en zo de dermatologie en venerologie uit de algemene ziekenhuizen actiever te betrekken bij dit cursorisch onderwijs.

Landelijke onderwijsdagen/nascholing

De wetenschappelijke vergadering wordt gezien als belangrijk onderwijsmoment van de NVDV en is daarom verplicht voor alle aiossen (net als het COCOM-onderwijs). Daarnaast is de aios verplicht om vier dagen per opleiding te besteden aan de andere landelijke ledendagen, zoals bijvoorbeeld de Dermatologen Dagen.

Samenvattend ziet de tijdsbesteding van het cursorisch onderwijs er per 2027 als volgt uit:

Opleidings-jaar	Centraal cursorisch onderwijs	Regionaal /lokaal (inclusief discipline-overstijgend) onderwijs	Wetenschappelijke vergadering/ Landelijke ledendag	Internationaal
1	9 dagen/jaar (waarvan 1 e-learning)	6 dagen/jaar	1-3* dag/jaar	
2, 3	11 dagen/2 jaar	6 dagen/jaar	1-3*dag/jaar	
4, 5	5 dagen/2 jaar	6 dagen/jaar	1-3* dag/jaar	1 dag/ 5 jaar**
Totaal in 5 jaar	**25 dagen**	**30 dagen**	**9 dagen**	**1 dag**

*verdeling over de opleidingsjaren volgens geldende afspraken in het lokale opleidingsplan van de academische opleidingsinstelling
** invulling volgens geldende afspraken in het lokale opleidingsplan van de academische opleidingsinstelling

Totaal worden dus minstens 65 dagen per opleiding (gemiddeld 13 dagen per jaar) besteed aan scholingsactiviteiten.

<u>Zelfstudie</u>

Een belangrijke vooronderstelling voor het klinische handelen is zelfstudie. De aios levert een belangrijk eigen aandeel aan zijn opleiding. Dit betekent onder meer dat de aios ook een deel van zijn eigen tijd besteedt aan studie, benodigd om optimaal voor zijn toekomstige taak toegerust te zijn. Dit geldt voor de dagelijkse voorbereiding, maar past ook bij de voorbereiding op het cursorisch onderwijs. Naast het handboek *Dermatology* van Bolognia et al., kunnen gangbare medische zoekmachines en dermatologische (inter)nationale richtlijnen als actuele kennisbron dienen.

Bijlage 6 geeft het overzicht van het cursorisch onderwijs op inhoud weer. De inhoud van het centraal en regionaal/lokaal cursorisch onderwijs is gericht op het bekwaam worden in (sub)thema's, EPA's en het competentieprofiel dermatologie en venerologie en/of is gericht op maatschappelijke thema's. Het cursorisch onderwijs is ondersteunend aan het leren op de werkplek. Bijvoorbeeld: een cursus diagnostiek en

behandeling van medisch inhoudelijke thema's die het bekwaam worden in EPA's poliklinisch werken ondersteunen.

3.5 Maatschappelijke thema's in de opleiding

3.5.1 Basisgedrag maatschappelijke thema's geoperationaliseerd in EPA's en basiskennis in thema's

Naast medisch handelen is er in de opleiding dermatologie en venerologie expliciet aandacht voor integratie van maatschappelijk relevante thema's, die inspelen op de actualiteit. Overigens geldt voor het thema van de kwetsbare ouderen dat dit niet los gezien moet worden van het medisch handelen. De zorg voor deze groep behoort ook direct tot het medisch handelen zelf en is vaak ook klinisch.

3.5.2 Maatschappelijke thema's via scholing

Naast verwerking in de diverse EPA's leert de aios ook middels specifieke scholing over maatschappelijke thema's. Dit zal met name in regionale en lokale (onder andere discipline-overstijgend onderwijs) plaatsvinden.

De kwetsbare oudere

In de opleiding tot dermatoloog is specifiek aandacht voor de kwetsbare oudere. Binnen het landelijk cursorische onderwijs is het onderdeel "geriatrische dermatologie" standaard opgenomen, waarin overkoepelende thema's aan bod komen die belangrijk zijn bij de (dermatologische) zorg voor (kwetsbare) ouderen. Daarnaast wordt binnen de thema's oncologie en de zorg voor ulcus cruris patiënten aandacht gegeven aan kwetsbaarheid bij het kiezen van passende diagnostiek en therapie, alsmede bij de organisatie van zorg.

Kostenbewustzijn en planetary health (duurzaamheid)

Als dermatoloog zullen we in Nederland een toename zien van ziektes door (exotische) muggen, teken, verontreinigd stilstaand water (bacteriën en schimmels) en mogelijk ook nieuwe infectieziekten. Ook allergieën kunnen toenemen. Maar bovenal neemt de toch al hoge incidentie en prevalentie van UV (en hitte) - gerelateerde huidziekten toe, zoals huidkanker. Met het leveren van zorg draagt de zorgsector bij aan klimaatverandering en milieuvervuiling én een toenemende zorgvraag. Deze paradox wil de zorgsector doorbreken met de Green Deal Duurzame Zorg (2019). De NVDV heeft zich gecommitteerd aan de doelstellingen van deze Green Deal en integreert de bijbehorende thema's in de opleiding. In het landelijk cursorisch onderwijs van jaar 1 wordt via de e-learning 'De Groene Dermatoloog' in de Digitale Leeromgeving aandacht besteed aan het vergroten van kennis en bewustwording rond duurzaamheid.

Bevorderen en behouden van kwaliteit van leven

In de opleiding tot dermatoloog komen meerdere thema's aan bod, waarin dit onderwerp van toepassing is. Chronische huidziektes hebben een impact op de kwaliteit van leven (dit komt tot uitdrukking in EPA 5). Ook binnen de venerologie is dit een groot thema. De aios leert over preventie, gezonde leefstijl en positieve gezondheid. Ook binnen het thema oncologie is aandacht voor preventie in de vorm van adviezen over zonbescherming.

Samen beslissen

Het samen bespreken en beslissen over behandelopties door arts en patiënt behoort binnen de dermatologie en venerologie tot de dagelijkse praktijk van de patiëntenzorg. De aios leert dit in de praktijk onder andere toe te passen binnen het thema algemene dermatologie. Voor scholing binnen dit onderwerp kan gebruikt gemaakt worden van materiaal op de website van de medische vervolgopleidingen.

3.5.3 Facultatief: maatschappelijk profiel in verdiepingsfase

Individuele aiossen kunnen zich op basis van belangstelling en talent verder ontwikkelen en verdiepen in een niet-klinische rol in de verdiepingsfase van de opleiding. Zoals beschreven in paragraaf 3.2.2 kan de aios dat

doen in plaats van of naast (als daar binnen de opleiding tijd en ruimte voor is) een medisch inhoudelijke verdieping. De aios kan zich hiermee verdiepen in een maatschappelijk thema. Aiossen die zich verder in een rol willen verdiepen kunnen in overleg met hun opleider afspraken maken over verdiepingsactiviteiten. Dat kan bijvoorbeeld door een bijdrage te leveren aan een ontwikkeling op een afdeling of in een vereniging of door een rol te vervullen in een werkgroep die op een profielonderwerp is gericht. Bij het thema patiëntveiligheid is dit bijvoorbeeld: participeren in een Veilig Incident Melden (VIM) groep of in *clinical audits* en in het kader van een thema als 'doelmatigheid' kan de aios participeren als lid van een projectgroep gericht op kostenbesparing en behalen van efficiëntie op een afdeling. De aios maakt hiervoor een plan en bespreekt dit met zijn opleider. In bijlage 11 staan richtlijnen beschreven voor het opstellen van zo'n plan. Zie ook paragraaf 2.5 en 3.2.2.

4. Voortgang volgen en monitoren

4.1 Gesprekscyclus

Regelmatig wordt er door de opleider een formeel voortgangsgesprek gehouden met de aios. Hierin wordt de integrale ontwikkeling van de aios besproken en worden afspraken gemaakt voor de komende periode. De voortgangsgesprekken zijn bedoeld om de vinger aan de pols te houden met betrekking tot de integrale professionele ontwikkeling van de aios. In die zin vormen ze een duidelijke aanvulling op de afzonderlijke beoordelingsmomenten en onderdelen van het portfolio. Ze hebben zowel een retrospectief als een prospectief karakter. Input voor het voortgangsgesprek is het portfolio. De frequentie van voortgangs-gesprekken is vastgelegd in het Kaderbesluit (Kaderbesluit I-B, B12 t/m B16) en is voor Dermatologie en venerologie als volgt aangepast:

- In het eerste jaar van de opleiding na afloop van elk kwartaal
- In het tweede en derde jaar halfjaarlijks
- In het vierde en vijfde jaar 1 keer per jaar
- Het laatste gesprek in elk opleidingsjaar is tegelijkertijd een geschiktheidsbeoordeling.

Het voortgangsgesprek heeft grotendeels het karakter van een tussentijdse evaluatie. Tijdens het voortgangsgesprek wordt door opleider en aios geëvalueerd of de ontwikkeling van de aios op koers ligt. Het is hoofdzakelijk ontwikkelingsgericht en heeft een sterk tweezijdig karakter. Met name aan het eind van de verschillende opleidingsjaren zal het voortgangsgesprek echter ook het karakter van een beoordelingsgesprek hebben: de opleider geeft zijn oordeel over de voortgang van de aios en kan daar consequenties aan verbinden.

Voorafgaand aan het voortgangsgesprek wordt door aios en opleider onafhankelijk van elkaar op kwalitatieve wijze, de (tussen)stand van zaken wat betreft de verschillende competenties opgemaakt en schriftelijk vastgelegd. De opleider baseert zich hierbij op zijn eigen indruk, informatie van de overige leden van de opleidingsgroep (en eventueel andere medewerkers), en het door de aios tevoren ter inzage gestelde portfolio. Schriftelijke verslaglegging van deze gesprekken wordt opgenomen in het porfolio.

In de gesprekscyclus worden de volgende instrumenten en formulieren gebruikt:

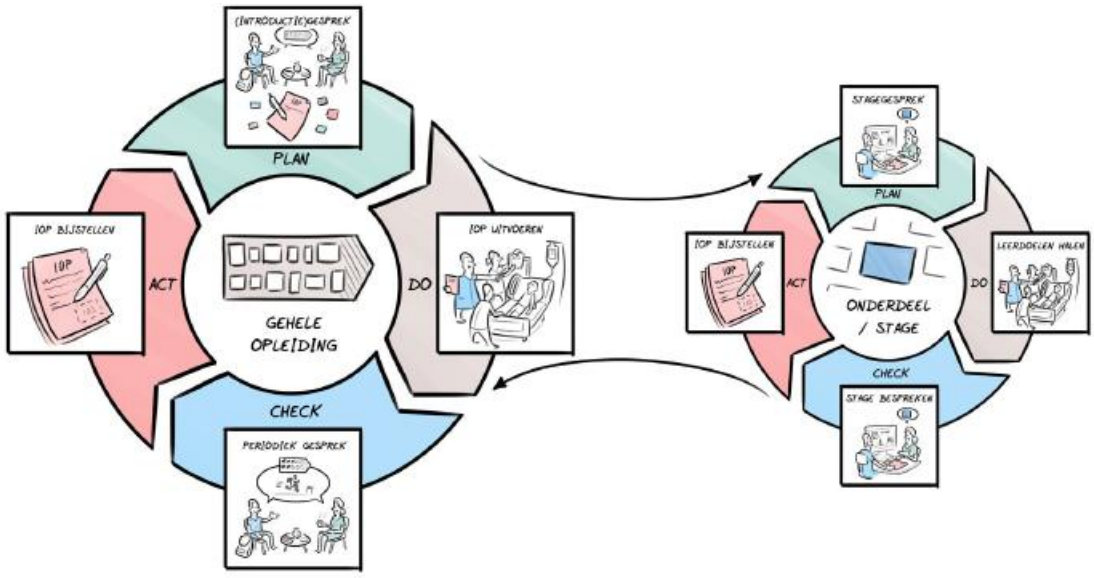
- (E-)Portfolio (met al zijn inhoud en formulieren)
- Oordeel betrokken supervisoren
- Zelfreflectie

4.2 Inzet Individueel Opleidingsplan (IOP)

Gedurende de gehele opleiding houdt de aios de individuele ontwikkeling en ontwikkeldoelen per onderdeel bij in een IOP. Met het IOP houdt zowel de aios als opleider zicht op de planning, doelen en voortgang op de opleiding op twee niveaus:

1. De opleiding en ambities als geheel (het vergezicht)
2. Op onderdelen van de opleiding (die nu aan de orde zijn)

Het IOP is integraal onderdeel van het portfolio. Het IOP geeft aan wanneer en hoe de aios aan EPA's en thema's en andere bouwstenen van de opleiding werkt. In dit IOP beschrijft de aios persoonlijke ontwikkelpunten die gaandeweg de opleiding, bijvoorbeeld na evaluatie van een stage, naar voren komen. In het IOP is opgenomen hoe er aan de doelen gewerkt wordt, op welk niveau er gefunctioneerd wordt (verwijzing naar bewijsmaterialen), en in welk tijdsbestek en met welke ondersteuning de leerdoelen bereikt moeten worden. In het IOP wordt expliciet aandacht besteed aan de zelfreflectie op het functioneren in de afgelopen periode. Het samenstellen van het IOP start bij het introductiegesprek. Eventueel eerder verworven competenties en ambities worden vertaald naar een individueel, persoonlijk leertraject. Daarna is bespreking van het IOP een vast onderdeel van voortgangs- en geschiktheidsbeoordelingsgesprekken en bepaalt mede de inhoud van het vervolg van de opleiding, waarbij er ook aandacht moet zijn voor het persoonlijk profiel dat de aios voor zichzelf ziet na het afronden van de opleiding.

Figuur 3. Inzet van het IOP

4.3 Inzet (E-)portfolio

Het portfolio is één van de belangrijkste hulpmiddelen voor de opleider om de vordering in de ontwikkeling van de aios te volgen en te beoordelen. De aios houdt zelf zijn ontwikkeling bij in het portfolio. Het portfolio is een georganiseerde, doelgerichte documentatie van de professionele groei en het leerproces van de aios en het vormt een belangrijk uitgangspunt voor de voortgangsgesprekken. Omdat het portfolio met de aios meegaat van de ene stageplaats naar de andere, is het voor de opleiders op de achtereenvolgende stageplaatsen ook duidelijk aan welke competenties of aspecten daarvan nog gewerkt moet worden. Deze zijn ook terug te vinden in het verplichte overdrachtsdocument voor start en na afronden van een stage in een andere opleidingsinstelling. Zie bijlage 8 voor een overzicht van onderdelen van het portfolio.

Op basis van het portfolio kan de aios aantonen dat de leerdoelen voor competentiegebieden, thema's en EPA's en de verschillende vaardigheden zijn bereikt. Dit geeft inhoud aan de bespreking en maakt duidelijk welke zaken eventueel meer aandacht moeten krijgen in de komende periode. Tevens wordt op basis van het portfolio gekeken of er sprake is van geschiktheid voor de beroepsuitoefening, of er mogelijkheden zijn voor verkorting van de opleiding en in welke thema's de aios zich verder verdiept. Het portfolio vormt hiermee de basis voor de voortgangsgesprekken en geschiktheidsbeoordelingsgesprekken met de opleider.

5. Toetsen, beoordelen en bekwaam verklaren

5.1 Inleiding: visie en uitgangspunten toetsen, beoordelen en bekwaam verklaren

5.1.1 Toetsen en beoordelen

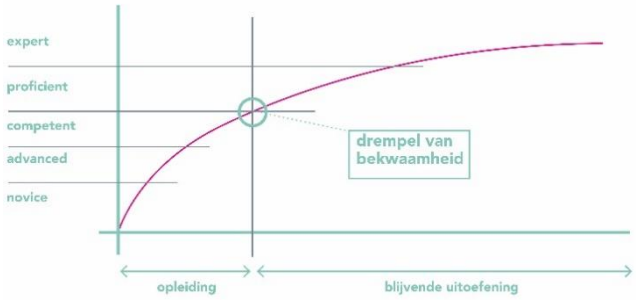
Bij de uitwerking van de voorstellen voor toetsing en beoordeling (binnen het kader van het Kaderbesluit CGS) worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

- Bij het vaststellen van richtlijnen voor toetsing worden landelijk de omvang en inhoud van het te toetsen domein met de daarbij behorende toetsinstrumenten vastgesteld. De concrete uitwerking met varianten wordt overgelaten aan de OOR's.
- De te gebruiken toetsinstrumenten dienen de inhoud van de EPA's en/of thema's te dekken.
- Inhoudelijk richt de toetsing zich op de EPA's, dit betreffende de beroepsactiviteiten van de (beginnend) dermatoloog.
- Ook op de afzonderlijke thema's vindt toetsing plaats.
- Aan het eind van de opleiding dienen de aios alle EPA's uit te voeren op voldoende niveau: niveau 4; zelfstandig uitvoeren met supervisie op afstand en/of post-hoc verslag.
- Daar waar nodig zijn (toets)instrumenten uitgewerkt met concrete beoordelingscriteria (zie bijlage 5).
- Het kan niet vóórkomen dat voor de aios (eind)oordelen over functioneren gebaseerd zijn op één enkel beoordelingsmoment dan wel op basis van oordelen van één beoordelaar.
- De beoordeling van de aios is gericht op feedback en de professionele rol van de aios. Dat betekent dat kwalitatieve oordelen en dossiervorming d.m.v. een portfolio een belangrijk onderdeel vormen van de beoordelingssystematiek. Beoordelingen dienen voor de aios primair om van te leren.
- De beoordelingssystematiek moet toepasbaar zijn in alle opleidingsjaren.
- Bij het oordeel over het functioneren van de aios dient alle informatie te worden betrokken en ten opzichte van elkaar te worden gewogen.

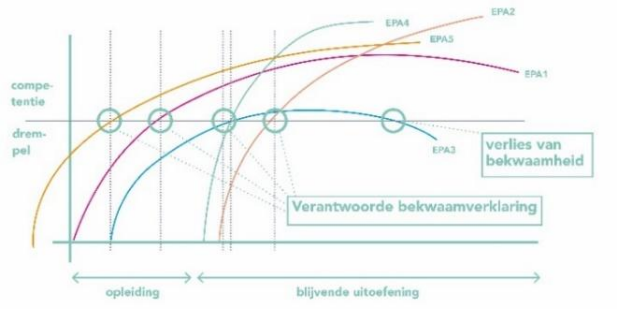
Relevant voor dit hoofdstuk is een korte beschouwing ten aanzien van het begrip beoordelen. Aiossen worden continu beoordeeld door de (professionele) omgeving. Soms expliciet bijvoorbeeld door observatie en feedback, soms impliciet, op basis van informatie van derden of op basis van schriftelijke verslaglegging. Toetsen betekent in dit opleidingsplan het geven van feedback ten behoeve van het leren van de aios. Dit betreft formatieve beoordeling. Alleen op de momenten in de opleiding waarop de opleider (in afstemming met de opleidingsgroep) een bekwaamverklaring moet afgeven of geschiktheidsbeoordeling (= oordeel) moet uitspreken, heeft de beoordeling consequenties voor de voortgang van de aios. Hier gaat het om summatieve beoordeling.

5.1.2 Beoordelen: uitgangspunten bekwaam verklaren

Bij het volgen en beoordelen van aiossen gaat het erom vast te stellen of en wanneer hij competent is in het uitvoeren van bepaalde taken (b.v. in de vorm van EPA's) als beginnend specialist. De groei naar zelfstandigheid verloopt in fasen van 'novice', via 'advanced' naar 'competent'. De opleiding richt zich op het afleveren van een 'competente' dermatoloog. Dit is het moment waarop een 'bekwaamverklaring' kan worden afgegeven.

Figuur 4. Groei van bekwaamheid (Dreyfus&Dreyfus; Ten Cate et al.)

Figuur 5. Competentiecurve van trainee X (Ten Cate et al., 2010)

Competenties groeien echter verder in het werkzame leven naar 'proficient' (vakkundig) en daarna 'expert'. De medisch specialist is dus nooit 'uitgeleerd', maar voor het starten als beroepsbeoefenaar is de drempelwaarde van 'competent' voldoende. Op dat moment is het verantwoord een bekwaamverklaring af te geven. De bekwaamheid in de professionele activiteit waarvoor de verklaring is afgegeven moet echter wel worden onderhouden.

Een essentieel doel van het opleidingsplan is de stapsgewijze toekenning van meer verantwoordelijkheid in de zorg voor patiënten. Steeds meer beroepsactiviteiten worden aan de aios toevertrouwd. Deze groei van de aios is terug te vinden in het behalen van bekwaamverklaringen behorende bij de beschreven EPA's/Thema's. Het uiteindelijke doel van de EPA is te komen tot een formele bekwaamverklaring, die door de opleider in afstemming met de opleidingsgroep wordt afgegeven en die de aios in de gelegenheid stelt bepaalde activiteiten zelfstandig uit te voeren.

5.1.3 Beoordeling

In de opleiding dermatologie venerologie wordt de aios beoordeeld op de werkplek tijdens het verrichten van patiëntenzorg, tijdens besprekingen en onderwijsmomenten. De focus van de beoordeling ligt op het verzamelen van bekwaamverklaringen voor de verschillende EPA's, gebruikmakend van de toetsvormen, zoals beschreven in paragraaf 5.2.

5.1.4 Bekwaamheidsniveaus

Voor wat betreft de beoordeling ligt de focus primair op EPA's en indirect op competenties. Op basis van het niveau van functioneren kan worden bepaald wat het gewenste niveau van supervisie is, om optimaal verder te kunnen ontwikkelen èn de veiligheid van de zorg te kunnen garanderen. Strikt genomen staat een aios voor de gehele duur van de opleiding onder supervisie. Echter, het niveau van supervisie verandert afhankelijk van het bekwaamheidsniveau van de aios.

De hoeveelheid toezicht wordt uitgedrukt in vijf supervisieniveaus, waarbij de aios op niveau 4 bekwaam (competent) is de activiteit zelfstandig uit te voeren.

Tabel 3. Supervisieniveaus EPA's en toelichting

Niveau	Toelichting
1. De aios observeert (voert niet zelf uit)	Geen toestemming tot handelen door de aios, wel om aanwezig te zijn en te observeren
2. De aios voert een activiteit uit onder directe, proactieve, supervisie	De supervisor is aanwezig in dezelfde ruimte
3. De aios voert een activiteit uit onder indirecte, reactieve supervisie (supervisor is wel snel oproepbaar)	De supervisor is niet in dezelfde ruimte maar wel snel beschikbaar indien nodig. Supervisor en aios maken afspraken over de mate van zelfstandigheid en over de momenten waarop overleg moet plaatsvinden
4. De aios voert een activiteit zelfstandig uit	De supervisie is op afstand, er wordt op een later moment geëvalueerd hoe het verloop was
5. De aios geeft zelf supervisie aan minder ervaren aios	De aios voert hier zelf de rol van supervisor uit bij minder ervaren collega's

5.2 Toetsen: toetsplan

5.2.1 Toelichting toetsplan: visie op toetsen

De toetsing is vooral ontwikkelingsgericht (formatief): er wordt primair getoetst om te bepalen op welke gebieden de aios zich nog verder moet ontwikkelen. Aan het eind van elk jaar wordt er daarnaast (summatief) beoordeeld of de aios voldoende voortgang boekt op de ontwikkeling van EPA's inclusief de algemene competenties. Om zo betrouwbaar mogelijk te toetsen wordt gebruik gemaakt van een variatie aan toetsvormen. De resultaten van de verschillende beoordelingen worden gedocumenteerd in het portfolio. Het portfolio vormt de input voor de voortgangs- en beoordelingsgesprekken tussen aios en opleider.

5.2.2 Toetsmatrix

Om zo betrouwbaar mogelijk te toetsen wordt gebruik gemaakt van een variatie aan toetsvormen voor het beoordelen van thema's en EPA's, bijvoorbeeld:

- KPB's
- OSATS
- CAT's
- Multisource-feedback

Bijlage 5 geeft een beschrijving weer van OSATS en CAT's.

Toetsinstrumenten EPA's

In de tabel hierna wordt aangegeven welke (toets)instrumenten worden gebruikt als 'bewijslast' voor een bekwaamverklaring op een EPA.

Tabel 4. Toetsmatrix bij EPA's

EPA's	KPB's	OSATS	Steekproef statusvoering	Case-based discussion	Leerlijnevaluatie tijdens stage	Patiëntvoordracht	CAT's	Casusbeschrijving	360-graden beoordeling	Overzicht exposure	Aanwezigheid (MDO) besprekingen	Documentatie lesopzet	Evaluatiegegevens uitgevoerde les	Stagegesprekken en -beoordeling	Beschreven coupes
1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem	■	■	■						■					■	
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem	■	■	■	■	■	■	■							■	
3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinicopathologische correlatie	■			■			■				■			■	■
4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem	■					■		■	■		■			■	
5. Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg	■		■	■				■	■		■			■	
6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen	■	■					■			■				■	
7. Uitvoeren flebologische verrichtingen	■	■					■	■		■				■	
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap	■						■				■	■	■		

5.2.3 Toetsen in de praktijk

De aios en de opleider zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de planning van toetsing. De aios is 'in the lead' en bepaalt zelf en/of in samenspraak met de stagebegeleider/supervisor (en indien nodig de opleider) welke toetsinstrumenten hij als bewijsmateriaal voor de EPA's en thema's gaat inzetten. Daarnaast doet hij een voorstel hoe hij laat zien een bepaald thema te beheersen. Hij gebruikt daarvoor de EPA- en themabeschrijvingen. Aan het begin van elke stage stelt de aios een plan op waarin hij beschrijft welke leerdoelen hij in de komende periode wil bereiken. Daarnaast doet hij, binnen de gestelde kaders en eisen, een voorstel voor de momenten waarop en de wijze waarop hij op de verschillende onderdelen getoetst wil worden. Dit plan moet worden goedgekeurd door de opleider (die dit mag delegeren naar de stagebegeleider/supervisor). Als de opleider het nodig vindt, kan hij ook extra toetsingsmomenten of -instrumenten inzetten.

5.3 Bekwaam verklaren: randvoorwaarden en procedures

5.3.1 Randvoorwaarden bekwaam verklaren

Bekwaamheid in EPA's wordt bij de opleiding dermatologie en venerologie verkregen via een beoordeling van de volgende factoren (zie ook de vereisten benoemd in de EPA- en themabeschrijvingen):

1. Bekwaamheid in vereist(e) kennis, vaardigheden en gedrag.
2. Diverse toetsmomenten vallend binnen de betreffende EPA, blijkend uit het portfolio.
3. Voldoende ervaring/exposure binnen de thema's die gerelateerd zijn aan de EPA.
4. Eventuele onderwijsactiviteiten en wetenschappelijke activiteiten m.b.t de EPA.
5. Het oordeel van de opleider/opleidingsgroep. Dit vormt uiteindelijk de kern van toekenning van de bekwaamheidsverklaring.

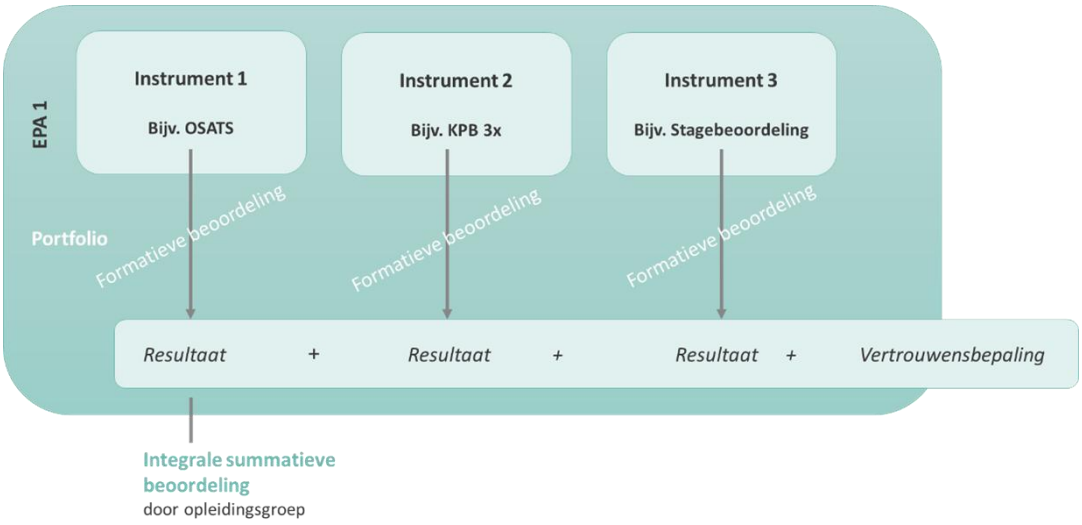
Om zorgvuldig met het systeem van bekwaamverklaringen te werken is het belangrijk dat de aios voldoende (mogelijkheden voor) praktijkbeoordelingen krijgt. Ook is duidelijk dat de aios een groei in ontwikkeling doormaakt. Dit betekent dat niet het aantal KPB's belangrijk is, maar het 'bewijsmateriaal' waarmee de aios aan kan tonen bekwaam te zijn. Het is logisch dat een KPB op niveau 4 volgt op diverse (formatieve) KPB's op voorliggende niveaus.

5.3.2 Beschrijving procedure bekwaam verklaren:

Bij opleiding dermatologie en venerologie vindt het proces van bekwaam verklaren als volgt plaats:

1. Opleiders, stagebegeleiders en supervisoren zijn geïnformeerd over de achtergronden van en stappen in het bekwaam verklaren.
2. Aios verzamelt in het portfolio bewijsmateriaal conform de EPA-beschrijvingen in het opleidingsplan.
3. Aios en opleider stellen vast of er voldoende positief bewijs is verzameld voor een beoordeling van het vereiste bekwaamheidsniveau (meestal niveau 4). NB. In voortgangsgespreken kunnen opleider en aios voortdurend vaststellen op welk niveau aios zich bevindt.
4. Opleider bekrachtigt het oordeel van de stagebegeleider (in overleg met de rest van de staf) en kent het vereiste niveau toe.
   De Opleider zorgt hierbij voor integrale beoordeling door opleidingsgroep:
   a. Verzamelt zelf oordelen van supervisoren/opleiders over de EPA van de aios, bespreekt dit en brengt dit samen in een gezamenlijk oordeel of
   b. Belegt een bijeenkomst 'oordeel opleidingsgroep' waarin gezamenlijk een onderbouwd besluit wordt genomen.

   Bepaald wordt of de aios inderdaad het gewenste niveau heeft bereikt of welke stappen nog moeten worden genomen om het niveau te bereiken.
5. Opleider koppelt de uitkomst van het besluit terug aan de aios. Samen wordt het vervolgtraject bepaald. Afspraken worden vastgelegd in het IOP.
6. De aios vervolgt zijn traject conform IOP.

Figuur 6. Globaal proces bekwaam verklaren: basis voor nadere uitwerking in de praktijk

5.3.3 Aanwijzingen regionale/lokale uitwerking protocol bekwaam verklaren

In de vorige paragraaf is op hoofdlijnen beschreven hoe een procedure rondom bekwaam verklaren er in de praktijk uit zou kunnen zien. Elke praktijk is echter anders en de er is de mogelijkheid om de procedure aan te passen aan de lokale omstandigheden. Geadviseerd wordt om op basis van de globale beschrijving tot een specifieke invulling te komen voor de regionale/lokale situatie. Werk daarom de hiervoor genoemde stappen uit op regionaal/lokaal niveau in de vorm van een werkafspraken en/of protocol en leg de afspraken vast in het regionale/ lokale opleidingsplan. De afspraken mogen afgestemd worden op de dagelijkse praktijk van de opleidingsinstelling.

5.4 Richtlijnen voor vrijstellen eerder (EVC) en sneller (SVC) verworven competenties

De nominale opleidingsduur bedraagt vijf jaar. Door de individualisering in de opleiding is de opleidingsduur niet meer voor alle aios exact gelijk. De duur van de opleiding wordt gebaseerd op de snelheid waarmee de aios zijn competenties verwerft. Aiossen kunnen eerder verworven competenties benutten bij het verkrijgen van korting op de nominale opleidingsduur. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om op grond van een steile leer- en ontwikkelingscurve tussentijds te versnellen. Het is aan de aios om (door middel van een portfolio en/of andere beschikbare documentatie) voor de opleider(s) zichtbaar te maken dat hij over competenties beschikt, die op onderdelen kunnen leiden tot verkorting van de opleiding.

Vrijstelling kan op 2 manieren worden toegekend:

1. Voorafgaand aan de opleiding op basis van eerder verworven competenties (EVC):
    - Formele leer- en werkervaring (o.a. aios-schap, anios-schap, onderzoek, mentorstipendium, promotie)
    - Informele leer- en werkervaring (werkervaring in een niet opleidings-erkende instelling)
2. Tijdens de opleiding op basis van sneller verworven competenties (SVC):
    - Steile leercurve op onderdelen
    - Efficiënte (opleidings)planning en –logistiek
    - Specifieke afspraken per specialisme over vrijstelling/verkorting moet wel per individuele aios toegekend worden.

De omvang van vrijstelling op basis van EVC en SVC is begrensd door de Europese minimumduur van de opleiding die voor de dermatologie en venerologie 3 jaar bedraagt. De feitelijke omvang van de vrijstelling wordt in onderlinge afstemming tussen opleider en aios bepaald. De volgende stappen worden doorlopen in het vaststellen van vrijstellingen:

1. De initiële vrijstelling (op grond van eerder verworven competenties) kan bij aanvang van de opleiding, qua inhoud en duur, onder voorbehoud worden vastgesteld. Hierbij wordt gekeken naar EPA's of andere bouwstenen die de aios al beheerst.
2. Deze vrijstelling wordt in een tweede beoordelingsmoment gewogen en dan definitief vastgesteld.
3. Vrijstelling op basis van sneller verworven competenties blijft gedurende de gehele opleiding mogelijk.
4. Vrijstelling wordt verleend door de opleider, na een oordeel door de opleidingsgroep en wordt na bespreking met de aios geëffectueerd.

5.5 Bemiddeling, geschilprocedure en geïntensiveerd begeleidingstraject

5.5.1 Bemiddeling en geschilprocedure

Het bemiddelen en in beroep gaan in geval van geschillen is bij elke COC c.q. elk ziekenhuis intern geregeld en niet op specialismeniveau.

De essentie in geval van geschillen is dat men eerst (intern) probeert te bemiddelen. Indien een aios het niet eens is met een besluit van de opleider over de opleiding en bemiddeling niet tot een oplossing heeft geleid of niet mogelijk is gebleken, kan tegen dit besluit een geschil aanhangig gemaakt worden bij de geschillencommissie van de RGS conform de regelgeving (Regeling en Reglement van Orde Geschillencommissie artikel 43/44). Zie bijlage 9 voor nadere informatie hierover.

5.5.2 Geïntensiveerd begeleidingstraject

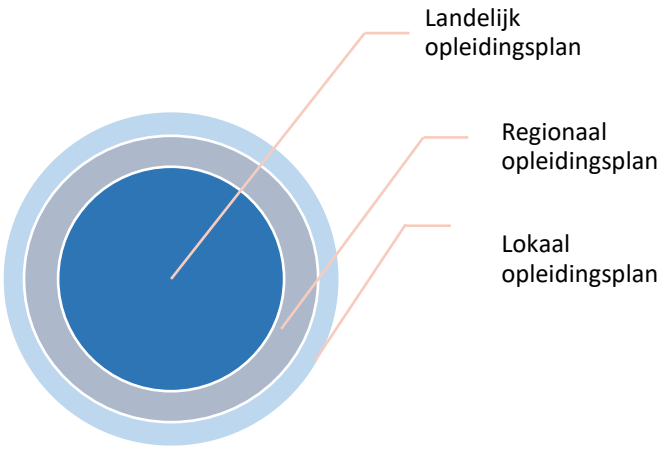
Wanneer stagnatie in de groei van de aios tijdig wordt gesignaleerd en besproken met de aios is het vaak mogelijk om de aios met extra ondersteuning/hulp weer op de goede lijn te krijgen. Indien de extra ondersteuning niet leidt tot het gewenste resultaat en de opleider twijfelt over de geschiktheid van de aios om de opleiding voort te zetten, kan de opleider besluiten om een geïntensiveerd begeleidingstraject te starten. Dit wordt gemeld bij de RGS volgens de daarvoor geldende procedure. Voor een geïntensiveerd begeleidingstraject is goede documentatie vereist. In het algemeen, maar zeker bij twijfel over het (on)voldoende functioneren van de aios is het essentieel dat mondelinge en schriftelijke feedback (bv in de vorm van KPB's en stagebeoordelingen) goed overeenkomen.

De stappen voor een geïntensiveerd begeleidingstraject zijn beschreven in bijlage 10.

6. Regionale/lokale vertaling Landelijk Opleidingsplan

6.1 Landelijk plan als basis

Het Landelijk Opleidingsplan Dermatologie en venerologie beschrijft de inhoud, kaders en vereisten aan de opleiding. Het landelijk opleidingsplan is daarmee het fundament voor de opleiding. De bouwstenen uit het landelijk opleidingsplan en bijbehorende (toets)instrumenten zijn opgenomen in het (e-)portfolio. De opleiding tot dermatoloog wordt regionaal en lokaal met eigen kenmerken ingevuld.

De regionale en lokale uitwerking wordt beschreven in een regionaal/lokaal opleidingsplan dat fungeert als addendum bij het landelijk opleidingsplan. De verschillende plannen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en worden als één geheel gezien.

6.2 Regionaal/lokaal plan: planning en organisatie van ingrediënten uit landelijk plan

Voor de uitwerking van het regionale/lokale plan vormt het landelijke plan de basis. Op basis van en met verwijzing naar dit landelijke plan wordt als het ware een korte, krachtige oplegger gemaakt, waarin voornamelijk zaken ten aanzien van regionale/lokale planning en organisatie zijn uitgewerkt (hoe, wie, waar en wanneer?), waaronder:

- organisatie van de opleiding (communicatie supervisie, roosters, taken en verantwoordelijkheden)
- welke stages/thema's en differentiaties/verdiepingen waar in de regio?
- verdelen van EPA's over opleidingsonderdelen
- afstemming tussen opleiders en aios over invulling van het verdiepingsdeel van de opleiding: welke mogelijkheden zijn er regionaal/lokaal?
- organisatie en verzorgen van regionaal/lokaal (cursorisch) onderwijs
- indien van toepassing: verplichte cursus voor cluster (naast landelijk verplichte cursus), waaronder regionaal discipline overstijgend onderwijs
- invoering gezamenlijk beoordelen en proces van bekwaamverklaringen en afspraken over geldigheid bekwaamverklaringen
- harmoniseren portfolio beleid;
- docentprofessionalisering;

Het lokaal opleidingsplan bevat (indien het regionaal plan daarin niet voorziet) een aanvulling op het regionaal opleidingsplan (bijvoorbeeld: contactpersonen, opleidingsgroep weekroosters).

7. Kwaliteit en duurzaamheid

Kwaliteitszorg van een curriculum betekent de planmatige evaluatie van de opleiding, de opleidingsomgeving en de kwaliteit van de opleiders op het gebied van vaardigheden die voor opleiden en toetsen essentieel zijn. Dit hoofdstuk beschrijft hoe de NVDV de kwaliteit van opleiden wil borgen.

7.1 Rollen en verantwoordelijkheden

Het concilium van de NVDV streeft naar een optimale kwaliteit van zorg en opleiden. Opleidingen werken regionaal en lokaal aan continue kwaliteitsverbetering in de opleiding. Zij doen dit door interne kwaliteitscriteria te formuleren en de monitoring onder te brengen in een cyclisch systeem van kwaliteitsbeoordeling (PDCA) dat leidt tot daadwerkelijke verbeteracties. De rollen en verantwoordelijkheden van alle opleidingsactoren staan uitgebreid beschreven in het Kwaliteitskader Medisch-specialistische vervolgopleidingen (cluster 2) van FMS.

7.2 Lokale uitwerking kwaliteitscyclus

Het uiteindelijke doel van het systeem is optimale kwaliteit van patiëntenzorg door optimale kwaliteit en inhoud van de vervolgopleiding. Daarbij past de vrijheid om systeem en inhoud aan te passen aan de eigen context. Kwaliteitszorg is de verantwoordelijkheid van de opleiding en instelling zelf.

Het Concilium Dermatologie vraagt regionale en lokale opleidingen de taken, verantwoordelijkheden en interne kwaliteitscriteria per actor uit te werken conform Kwaliteitskader Cluster 2 van de FMS. Geef in het regionaal/lokaal plan ook aan hoe de evaluatie en actualisering van de opleiding Dermatologie en venerologie is geregeld. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een ‘kwaliteitskalender’. Regionale en lokale opleidingen sluiten met betrekking tot evaluatie en actualisering van de opleiding aan bij het kwaliteitsbeleid van de COC. In principe verloopt dit volgens de volgende stappen:

1. De actoren cluster, de opleider en opleidingsgroep en aiossen ontwikkelen kwaliteitscriteria op de domeinen: organisatie en ontwikkeling opleidingsklimaat, professionalisering en competentieontwikkeling.
2. De actoren nemen de ambities en criteria voor elk jaar op in een kwaliteitsplan/verbeterplan. Hierin zijn deadlines en ijkpunten gepland en verantwoordelijkheden toegewezen.
3. Actoren stellen de periode van evaluatie vast en voeren die conform PDCA-cyclus uit.
4. Deze taken, verantwoordelijkheden en interne kwaliteitsindicatoren worden vastgelegd in het regionaal/lokaal opleidingsplan.
5. De opleidingsgroep, onder begeleiding van de COC, moet de werking van de PDCA-cyclus en de verbeterpunten die daaruit volgen periodiek kunnen verantwoorden met een verslag. Het verslag dient terug te vinden of opvraagbaar te zijn bij een visitatie of tussentijdse externe toetsing. Vrijheid in ontwerp van het kwaliteitssysteem betekent niet dat kwaliteitszorg vrijblijvend is.

Deze taken, verantwoordelijkheden en interne kwaliteitsindicatoren worden vastgelegd in het regionaal/lokaal opleidingsplan.

7.3 Evaluatie en actualisering opleidingsplan

De NVDV hecht waarde aan structurele evaluatie en bijstelling van het landelijk opleidingsplan. De uitgangspunten en teksten in het opleidingsplan zijn op een dusdanig niveau ingestoken dat wijzigingen in de beroepspraktijk niet direct van invloed zijn op de inhoud van de opleiding.

Evaluatie en actualisatie van het landelijk opleidingsplan:

- Vindt periodiek plaats en in ieder geval eenmaal per vijf jaar.
- Gedurende de eerste drie jaren van de invoering van de nieuwe versie van het opleidingsplan zal het gebruik ervan gemonitord worden:
  - Gebruikers wordt de mogelijkheid geboden voortdurend feedback te geven
  - Evaluatie van het opleidingsplan één keer per jaar in het concilium

- Commentaar en suggesties voor verbeteringen worden continu geïnventariseerd en kunnen worden doorgegeven aan de secretaris van het concilium
- Het concilium bespreekt het commentaar en besluit over eventuele aanpassingen, waarna deze voor instemming aan het CGS worden voorgelegd

7.4 Professionalisering

Ontwikkelingen in het vakgebied worden bijgehouden door de aios, opleiders en specialisten zelf en door het concilium en via de verschillende (sub)vakverenigingen (website, landelijk onderwijs, etc.). Opleiders en opleidingsgroepen doen aan continue professionalisering van de competenties zoals beschreven in het Competentieprofiel voor Opleider en Opleidingsgroep. Zij kunnen dit aantonen met geaccrediteerde cursussen, trainingen en andere bijeenkomsten in het kader van opleidersprofessionalisering.

7.5 Implementatie modulaire herziening opleidingsplan

Alle academische opleiders en overige leden van het concilium zijn meegenomen in het revisietraject van het opleidingsplan. Zij zijn op de hoogte van de doorgevoerde wijzigingen. Na accordering in het concilium wordt dit gedeeld met alle niet-academische en academische opleiders en aiossen. Er zullen aanpassingen in het e-portfolio gedaan worden zodat dit aansluit op de wijzigingen die gedaan zijn in het opleidingsplan. Tevens zal het specifiek Besluit Dermatologie en venerologie worden aangepast.

Bijlagen

Zie deel 2.